

ОБЩНОСТТА

ГЛАВА ПЪРВА

ЗАДЪЛЖЕНИЯ НА ОБЩНОСТТА

I

МОНАСИ

1. Човек, който иска да стане мой последовател, трябва да се откаже от всякакви преки отношения със семейството си, от светския живот и всички зависимости от материалното.

Човек, който се е отказал от всичко това заради Дарма и няма постоянно място нито за тялото, нито за ума си, става мой последовател и се нарича монах.

Дори краката му да оставят следи в моите стъпки, а ръцете му да носят моите одежди, ако умът му е ненаситен, той е далеч от мен. Дори да се облича като монах, ако не приема учението, той не ме вижда.

Но ако той е преодолял алчността си и умът му е чист и спокоен, той е много близо до мен, дори и да е далече на хиляди километри. Той приема Дарма, той ме вижда в нея.

Задълженията на общността

2. Моите последователи, монаси и монахини, трябва да съблюдают четири правила и да градят живота си според тях.

Първо, те трябва да носят стари изхвърлени дрехи; второ, те трябва да си набавят храна чрез просене на милостиня; трето, техният дом трябва да е където нощта ги завари – под дърво или върху камък; и четвърто, те трябва да използват само специални лекарства, направени от урина и приготвени в Братството.

Да носиш купичка в ръката от къща на къща е част от живота на монаха, но никой брат не е принуждаван от другите да прави това, нито е насилван да го прави според обстоятелствата, нито пък поради изкушение. Той го прави по собствена воля, защото знае, че животът и съдбата му ще го държат далече от заблудите на самсара, ще му помогнат да избегне страданието и ще го доведат до просветление.

Животът на монаха не е лесен. Той не би трябвало да се захваща с него, ако не може да държи ума си свободен от алчност и гняв, или ако не може да контролира ума си или петте си сетива.

3. Този, който вярва, че може да бъде монах, трябва да е способен да каже:

Задълженията на общността

„Желая да правя това, което е необходимо, за да бъда монах. Ще бъда искрен и ще се опитам да оправдая целта, поради която съм приел този начин на живот. Ще съм благодарен на онези, които ми помагат с дарения и ще се опитам да ги направя щастливи чрез настойчива практика и безупречен живот.“

За да бъде монах, той трябва да възпитава себе си по много начини: трябва да е чувствителен към срама и безчестието, когато се провали; трябва да пази тялото, ума и речта си чисти, за да е чист и животът му. Трябва да охранява портите на петте си сетива, не трябва да губи контрол над ума си, заради някое преходно удоволствие. Не трябва да хвали себе си и да порицава другите, не трябва да бездейства или да се отдава на дълъг сън.

Вечер той трябва да отдели време за седене в спокойна медитация, след което да се разходи преди да се оттегли за сън. За да е спокоен сънят му, трябва да легне на дясната си страна със събрани крака и последната му мисъл трябва да е за времето, когато иска да се събуди рано на следващата сутрин. Рано сутринта той отново трябва да отдели време за тихо седене в медитация и кратка разходка след нея.

През целия ден той трябва да поддържа ума си буден, да държи тялото и ума си под контрол, да устоява на склонността си към алчност, гняв, невежество, сънливост, разсеяност, съжаление,

подозрение, и всички материални желания.

По този начин умът му ще е концентриран и ще може да култивира дълбока мъдрост с единствена цел – съвършеното просветление.

4. Ако монахът се самозабрави и се върне към алчността, гнева, хулите, ревността, самонадеяността, самохвалството и неискреността, той е като човек, който носи двуостър меч, облечен само с тънка дреха.

Това, че носи монашеска дреха и монашеска купа за просене, не го прави наистина монах. Това, че рецитира наизуст свещени текстове не го прави монах. Той е само чучело и нищо повече.

Дори външно човек да прилича на монах, ако не може да превъзмогне материалните си желания, той не е нищо повече от дете, облечено в монашеска роба.

Онези, които са способни да концентрират и контролират ума си, да поддържат мъдростта си, да преодоляват материалните желания, и онези, чиято единствена цел е постигането на просветление – само те могат да бъдат наричани истински монаси.

Истинският монах е решен да достигне целта си – просветлението, дори ако трябва да изгуби последната

Задълженията на общността

си капка кръв и костите му да се разсипят на прах. Такъв човек, даващ всичко от себе си, накрая ще постигне будността и ще го докаже чрез способността си да извършва заслужаващите похвала дела.

5. Мисията на монаха е да пренесе по-нататък светлината на учението на Буда. Той трябва да проповядва на всички, той трябва да пробуди спящите хора, да поправи грешните идеи, да помогне на хората да имат правилна гледна точка, той трябва да пътува навсякъде и да разпространява учението, дори с риск за собствения си живот.

Мисията на монаха не е лесна, така че този, който се стреми към нея, трябва да носи дрехи на Буда, да седи на мястото на Буда, да влиза в стаята на Буда.

Да носиш дрехите на Буда означава да бъдеш скромен и да упражняваш твърдостта си. Да седиш на мястото на Буда означава да виждаш материята като не-субстанциална и да нямаш привързаности. Да влизаш в стаята на Буда означава да споделяш неговото всеобхватно и велико състрадание и да изпитваш съчувствие към всички чувстващи същества.

6. Онези, които искат да преподават учението на Буда, трябва да се погрижат за четири неща: първо, те трябва да имат безупречно поведение; второ, те трябва да се заемат с избора на подходящи думи, с които да се обърнат към хората, за да ги обучават; трето, те трябва да обърнат внимание дали е чиста мотивацията им да преподават и крайната цел, която искат да осъществят; и четвърто, те трябва да споделят великото състрадание.

Първо, за да бъде добър учител по Дарма, един монах трябва да усеща краката си здраво стъпили на земята. Трябва да бъде скромен и търпелив, не трябва да бъде краен или да желае публични изяви. Той трябва постоянно да съхранява в ума си идеята за празнотата на нещата и да не се привързва към нищо. Ако се погрижи за тези неща той ще е способен на правилно поведение.

Второ, той трябва да бъде внимателен в подхода си към хора и ситуации; трябва да избягва контакти с хора, които живеят лош живот или с хора на властта. Той трябва да избягва и контакти с противоположния пол. Той трябва да подхожда дружелюбно към хората и винаги да помни, че нещата се случват по силата на серия от причини и условия. Затова не трябва да вине или обижда хората, да говори за грешките им или да проявява неуважение към тях.

Трето, той трябва да пази ума си спокоен, приемайки Буда за свой духовен баща; да приема

Задълженията на общността

другите монаси и монахини, които се стремят към просветление, за учители и да изпитва към всички хора голямо състрадание. Тогава той ще може да учи всички еднакво.

Четвърто, той трябва да стане олицетворение на духа на състраданието в най-висша степен, както самия Буда. Най-вече, той трябва да обгърне със страданието си онези, които не знаят достатъчно, за да търсят просветлението сами. Трябва искрено и без егоизъм да им желае успех и да събуди техния интерес към пътя.

II МИРЯНИ

1. Вече беше обяснено, че за да стане последовател на Буда, човек трябва да вярва в трите съкровища: Буда, Дарма и Санга.

За да стане един мирянин последовател на Буда, тъй трябва да има непоклатима вяра в личността на Буда, трябва да вярва на учението му, Дарма, да се обучава и да прилага наставленията на учителите на практика, да цени високо Будистката общност, Санга.

Миряните трябва да спазват Петте предписания: да не убиват, да не крадат, да не се поддават на разврат, да не лъжат, да не сплетничат, да не използват упойващи средства.

Задълженията на общността

Миряните трябва не само да вярват в трите съкровища и да спазват петте предписания, но доколкото могат, те трябва да помагат на другите хора да ги съблюдават, особено на роднините и приятелите си. Трябва да се опитват да събудят в тях непоклатимата вяра в Буда, Дарма и Санга, така че те също да споделят мъдростта на Пробудения.

Миряните не трябва никога да забравят, че причината, заради която са приели Трите съкровища и спазват обетите, е за да имат възможност самите те да достигнат просветление. Дори живеейки в свят изпълнен с желания, те трябва да избягват привързаностите.

Миряните трябва винаги да помнят, че рано или късно те ще бъдат принудени да се разделят с родителите и семействата си и да си отидат от този свят на раждане и смърт. Затова те не трябва да са привързани към нещата от живота, а да посветят ума си на света на просветлението, където всичко е непреходно.

2. Ако миряните искат да събудят в себе си дълбока и трайна вяра в учението на Буда, техният ум трябва да осъществи спокойното и непреходно щастие от придобиването на истинско знание, с което да осветят хората около себе си и то отново да се върне при тях.

Задълженията на общността

Вярващият ум е чист и благ, винаги търпелив и усърден в търсенето на истината, никога не спори, никога не причинява страдание на другите, и никога не забравя трите съкровища: Буда, Дарма и Санга. Спонтанната радост е характерно състояние на ума на тези хора и те могат да намерят просветлението във всеки един миг навсякъде.

Докато чрез вярата си почиват в сърцето на Буда, те са опазени от егоистичния ум и от жаждата за притежание, и поради това не се страхуват от това другите да ги критикуват или да не приемат разбиранията им.

Те не се боят от смъртта, тъй като вярват в прераждането в земята на Буда. От момента, в който те повярват в истинността и святостта на учението, те могат да излагат мислите си свободно и без страх.

От момента, в който умовете им се изпълнят със състрадание към всички, те няма да правят разлика между хората, а ще ги приемат като едно цяло. Щом умовете им се освободят от симпатии и антипатии, извършването на добри дела за всеки един ще стане чисто, безпристрастно и естествено.

Независимо дали животът им е труден или във възход, това няма да влияе на тяхната вяра. Ако са

Задълженията на общността

състрадателни, ако уважават учението на Буда, ако постоянстват в своята практика, ако се ръководят от мъдростта, ако умът им е непоклатим като планина, те със сигурност ще напредват по пътя към просветлението.

И дори да се налага да преживеят трудни моменти и да живеят сред хора с нечисто съзнание, ако пазят вратата в Буда, тя винаги ще ги води към по-добри перспективи.

3. Ето защо човек трябва да желае да чуе учението на Буда.

Ако някой му каже, че трябва да мине през огън за да получи просветлението, той трябва да е готов да мине през огъня.

Да чуеш името на Буда носи такова удовлетворение, че си струва да минеш през свят, горящ в пламъци.

Ако някой желае да следва учението на Буда, той не трябва да е егоист или самовлюбен, а да храни чувство на доброжелателност към всички. Трябва да уважава учителите, да служи на хората и да се отнася към всички с еднаква благодост.

Задълженията на общността

Последователите на учението обучават умовете си да не бъдат притеснявани от действията на другите. Те получават учението на Буда и го прилагат на практика, без да завиждат, без да попадат под влияние на другите, и без да обмислят други пътища.

Онези, които не вярват в учението на Буда имат ограничен поглед върху нещата и, следователно, неспокоен ум. Но тези, които вярват в учението на Буда, знаят, че съществува дълбока мъдрост и състрадание, обхващащи всичко и с тази вяра техният ум остава необезпокояван от дребните неща.

4. Тези, които чуят и приемат учението на Буда, знаят че техният живот е преходен, а тялото им е само източник на страдания и злини. Затова не се привързват към тялото си.

В същото време, те не забравят да се грижат добре за него, не защото желаят да изпитат физически удоволствия, а защото тялото е временно необходимо за да постигнем мъдростта и да проправим пътя и на другите.

Ако те не се грижат добре за тялото си, не биха живели дълго и не биха могли да практикуват учението и да го предадат на другите.

Задълженията на общността

Ако човек иска да прекоси река, той ще е много внимателен със своя сал. Ако го очаква дълго пътуване, той добре ще се погрижи за коня си. Така и ако човек се стреми да постигне просветление, той трябва добре да се грижи за тялото си.

Последователите на Буда трябва да носят облекло, не за да украсяват с него тялото си, а единствено за да го предпазват от горещината и студа и за да прикриват голотата си.

Те трябва да приемат храна, не за да изпитват удоволствие, а за да поддържат тялото си, за да слушат и предават учението.

Те трябва да се стремят към истинското знание не заради показност или от егоистични подбуди, а за да бъдат предпазени от светските страсти и от урагана на неверни учения.

Ето защо човек трябва да цени нещата от живота и да ги използва само с оглед учението и просветлението. Не трябва да ги притежава, нито да се привързва към тях егоистично, а да само да ги ползва по предназначение, следвайки и предавайки учението.

Затова неговият ум трябва винаги да е концентриран върху учението, дори когато той живее

Задълженията на общността

със семейството си. Той трябва да се грижи за семейството си с мъдрост и любов, като търси начини да пробуди вярата в учението и у близките си.

5. Миряните от Будистката Санга трябва да изучават всеки ден следните уроци: как да се отнасят към родителите си, как да живеят със съпругите и децата си, как да контролират себе си и как да служат на Буда.

За да служат по-добре на родителите си, те трябва да се научат да бъдат добри към всички живи същества. За да живеят щастливо със съпругите и децата си, те трябва да се пазят от похот и егоистични мисли.

Докато слушат глъчката от семейния живот, те не трябва да забравят по-сладката музика на учението и докато намират подслон в дома си, те трябва често да търсят по-безопасния подслон на Дзен-практиката, в който мъдрите хора намират убежище от безнравствеността и безпокойството.

Когато миряните дават дарение, те трябва да го правят от сърце, искрено и без съжаление. Дори да са сред тълпата, със своя ум те трябва да са в компанията на мъдреците. Дори да ги връхлети нещастие, те трябва да запазят съзнанието си спокойно и свободно от привързаности.

Задълженията на общността

Когато приемат убежище в Буда, те трябва да се стремят към неговата мъдрост.

Когато приемат убежище в Дарма, те трябва да се стремят към нейната истината, която е като огромен океан.

Когато приемат убежище в Санга, те трябва да се стремят към спокойното приятелство, невъзпрепятствано от егоистични интереси.

Когато носят дрехи, те не трябва да забравят да си облекат одеждите на доброто и хуманността.

Когато искат да освободят себе си, те трябва да пожелаят да изхвърлят цялата алчност, гняв и невежество от умовете си.

Когато с мъка вървят по стръмната пътека на учението, те трябва да не забравят, че това е пътят към просветлението, който ще ги отведе отвъд света на заблудите. Когато нещата им се удават лесно, те трябва да се възползват от това, за да напреднат още повече по пътя към пробуждането.

Когато видят мост, те трябва да пожелаят да построят мост към учението, за да преведат хората по него.

Задълженията на общността

Когато срещнат тъжен човек, те трябва да съпреживеят с него горчивината на този непостоянен свят.

Когато видят алчен човек, те трябва да имат силно желание да се предпазят от илюзиите в този живот и да постигнат истинското богатство на просветлението.

Когато видят вкусна храна, те не трябва да се чувстват съблазнени. Когато имат безвкусна храна, те трябва да си пожелаят свобода от лакомията.

По време на силните жеги през лятото, те трябва да желаят да са далеч от жегите на светските желания и да спечелят свежата хладина на просветлението. По време на непоносимия студ през зимата, те трябва да мислят за топлината на великото състрадание на Буда.

Когато рецитират свещените текстове, те трябва да бъдат решени да не ги забравят и да приложат учението на практика.

Когато мислят за Буда, те трябва да изпитват дълбокото желание да виждат света с неговите очи.

Когато заспиват вечер, те трябва да желаят техните тяло, реч и ум да се пречистят и обновят. Когато се събудят на сутринта, тяхното първо желание трябва да

бъде през целия ден умът им да остане чист, за да могат да разберат истината за света.

6. Онези, които следват учението на Буда, защото разбират, че всичко се характеризира с не-субстанциалност, не се отнасят леко към нещата, които влизат в живота им, а ги приемат такива каквито са, и после се опитват да ги превърнат в удобни инструменти по пътя към просветлението.

Те не трябва да мислят, че този свят е безсмислен и объркан, докато светът на просветлението е пълен със смисъл и спокойствие. По-скоро те трябва да почувстват просветлението във всички прояви на този свят.

Ако човек гледа на този свят с нечисти очи, помрачени от невежество, той ще го вижда изпълнен с грешки, но ако погледне на него с чиста мъдрост, той ще го види като свят на просветлението, какъвто той е.

Фактически, има само един свят, а не два свята – единия безсмислен, а другия изпълнен със смисъл, или – единия добър, а другия лош. Хората мислят, че има два свята, единствено по силата на тяхната разграничаваща способност.

Ако успеят да се избавят от това разграничаване и да запазят ума си чист и мъдър, тогава те биха видели само един свят, в който всичко е изпълнено със смисъл.

Задълженията на общността

7. Онези, които вярват в Буда, изпитват универсалната чистота на единството на нещата, и осъзнавайки това, чувстват състрадание към всичко и смирено служат на всички.

Ето защо те трябва да изчистят съзнанието си от цялата гордост и да подхранват скромност, учтивост и желание за служене. Техният ум трябва да бъде като благодатна почва, която дава живот на всичко без пристрастие, която се грижи без да се оплаква, която изчаква търпеливо, която намира най-висша наслада в служенето на всички нещастни хора, като засажда в умовете им семената на учението на Буда.

По този начин умът, който изпитва състрадание към нещастните, иска да утеши всички хора, почита всички хора, гледа на всички като на близки приятели и ги уважава като родители.

Ето защо, дори хиляди хора да имат отрицателни чувства и да таят лоши мисли към Будистите-миряни, те не могат да им причинят зло, защото това зло е като капка отрова във водите на големия океан.

8. Мирянинът ще се наслаждава на щастието си чрез навиците си да съзерцава, да размишлява и изразява

Задълженията на общността

благодарност. Той постепенно ще осъзнае, че неговата вяра е самото състрадание на Буда и че тя му е била подарена от Буда.

В калта на светските желания обикновено не виреят семената на вярата, но поради състраданието на Буда, те могат да покълнат дори и там, за да пречистят ума и го облагородят с вяра.

Както вече казахме, дървото Чандана не може да вирее в гора от дървета Еранда. По подобен начин, семената на вярата в Буда не могат да пораснат в сърцето на заблудата.

Но всъщност, цветето на радостта цъфти там, така че ние можем да заключим, че докато неговите цветове са в сърцето на заблудата, техните корени са другаде, а именно – в сърцето на Буда.

Ако мирянинът се поддаде на егоцентризъм, той ще стане ревнив, завистлив, ненавиждащ и нараняващ, защото умът му ще бъде омърсен от алчност, гняв и невежество. Но ако се върне към Буда, той ще служи на Буда дори по-добре отколкото преди.

III
ПРАКТИЧЕСКО РЪКОВОДСТВО
ЗА ПРАВИЛЕН НАЧИН НА ЖИВОТ

1. Погрешно е да се мисли, че нещастията идват от изток или от запад. Те произлизат от човешкия ум. Ето защо е глупаво да се пазиш от нещастията на външния свят и да оставиш вътрешния си свят без контрол.

Има един обичай от древни времена, който обикновените хора още следват. Когато станат сутрин, те първо си измиват лицето и изплакват устата, след това се покланят в шест посоки – на изток, запад, юг, север, нагоре и надолу – пожелавайки си никое нещастие да не дойде при тях от никоя от тези посоки и да имат спокоен ден.

Но в учението на Буда е различно. Буда ни учи, че трябва да изразяваме уважението си в шестте посоки на истината и тогава поведението ни става мъдро и добродетелно и това ни предпазва от всички нещастия.

За да охраняват вратите на тези шест посоки хората трябва да премахнат замърсяването от “четирите деяния”, да обуздаят “четирите порочни състояния на ума” и да запушат “шестте отвора” които причиняват загуба на дом и имущество.

“Четирите деяния” са убийство, кражба, прелюбодейство и лъжа. “Четирите порочни състояния на ума” са алчност, гняв, невежество и страх. “Шестте отвора”, които причиняват загуба на благосъстоянието са: употребяването на упойващи напитки и

Задълженията на общността

безразсъдното поведение под тяхно въздействие; оставането до късно през нощта и следването на лекомислено поведение; отдаването на музикални и театрални забавления; залагането; сближаването с лоша компания; пренебрегването на задълженията.

След премахването на четирите деяния, избягването на четирите порочни състояния на ума и запълването на шестте отвора на загубата, последователите на Буда правят поклон към шестте посоки на истината.

Кои са тези шест посоки на истината? Те са изток – пътят на родителите и детето, юг – пътят на учителя и ученика, запад – пътят на съпруга и съпругата, север – пътят на приятелите, надолу – пътят на господаря и подчинения, и нагоре – пътят на служене към онези, които поддържат учението.

Пътят на родителите и детето е на изток. За да е хармонично семейството, детето трябва да изпълни петте си задължения: трябва да се грижи за родителите си, да работи за доброто име на семейството, да продължи рода, да пази семейното имущество и да поддържа жива паметта на предците.

В замяна родителите също трябва да изпълни петте си задължения: те трябва да избягват извършването на лоши дела, да подкрепят добрите дела, да помагат на децата да усвоят знания и умения, да

Задълженията на общността

внимават за кого ще се оженят, да се грижат за семейното имущество. Ако тези пет препоръки бъдат следвани, то пътя на родителите и детето в източна посока ще бъде спокоен и без препятствия.

Относно пътя на учителя и ученика в южна посока, ученикът трябва да се изправя, когато учителят се приближава; трябва внимателно да се грижи за нуждите на учителя си; трябва да го слуша задълбочено, да не пренебрегва задълженията си към него като му поднася дарове и да се вслушва в поученията му с уважение.

В замяна, учителят трябва да напътства ученика в правилно поведение; да го учи как да преминава през всяко изпитание, през което самият той вече е преминал; да внимава ученикът да не забравя каквото е усвоил; да подготви пътя на ученика за създаване на добро име, така че ученикът да има полза и да получава уважение навсякъде, където отиде. По този начин пътят на учителя и ученика в южна посока ще бъде спокоен и без препятствия.

Що се отнася до пътя на съпруга и съпругата в западна посока: съпругът трябва да се отнася към съпругата си с уважение, учтивост и вяност; да ѝ поверява вземането на решения; да ѝ прави подаръци. Съпругата трябва да изпълнява добре задълженията си в домакинството; да се грижи за нуждите на членовете на семейството; да бъде вярна на съпруга си; да пази семейното имущество; да се грижи семейните дела да

Задълженията на общността

вървят гладко. По този начин пътят на съпругата и съпруга в западна посока ще бъде спокоен и без препятствия.

Относно пътя на приятелите в северна посока, човек трябва да им осигури това, което им липсва; да говори с тях любезно; да работи в тяхна полза; винаги да бъде тактичен и честен към тях.

Всеки трябва да положи усилия, за да предпази приятелите си от тръгване по лош път; да пази имуществото им, в случай, че тръгнат по грешен път; да ги изслушва, когато имат проблеми; да им подава ръка в трудни моменти; да подкрепя семействата им, когато е необходимо. По този начин пътят на приятелите в северна посока ще бъде спокоен и без препятствия.

Що се отнася до пътя на господаря и подчинения в посока надолу, всеки господар трябва да спазва следните пет правила в отношенията си със своите подчинени: да позволява подчинените му да работят съобразно техните способности; да им осигурява добра храна и достатъчно голямо възнаграждение; да се грижи за тях с внимание, когато са болни; да споделя с тях вкусната храна и да им дава почивка в подходящо време.

В отплата, подчиненият трябва да служи на своя господаря съгласно следните пет правила: той трябва да става всяка сутрин преди господаря си; да си ляга след него; да бъде честен към него; да бъде

Задълженията на общността

професионалист в работата си и да не опозорява доброто име на господаря си. По този начин пътят на господаря и подчинения в посока надолу ще бъде спокоен и без препятствия.

Относно пътя на служенето към онези, които разпространяват учението в посока нагоре, всеки трябва да се отнася към тях с най-голямо уважение от цялото си сърце и да говори почтително за тях. Всеки трябва да приветства учтиво такива учители, да слуша и следва техните поучения, и да прави дарения в тяхна полза.

От своя страна онзи, който разпространява учението, трябва да отхвърля злото; да насърчава доброто поведение; да бъде състрадателен и с добро сърце; да преподава нравственост; да се старае слушателите да разбират учението напълно и да помага на хората да постигнат вътрешен мир. Така пътят на служенето към онези, които поддържат учението, ще бъде спокоен и без препятствия.

Човекът, който се покланя в шестте посоки не трябва да го прави, за да избяга от светските нещастия, а за да предпази от зло собственото си съзнание.

2. Човек трябва да разпознава онези, с които може да се сдружава и онези, с които не трябва.

Онези, с които не трябва да се сдружава са алчните и хитри хора, ласкателите и прахосниците.

Онези, с които човек може да се сдружи са

Задълженията на общността

услужливите хора, които имат желание да споделят щастието му, както и нещастieto му, които дават добри съвети и имат състрадателно сърце.

Истинският приятел, онзи с когото човек може без опасения да дружи, винаги ще се придържа стриктно към правия път, ще изпитва загриженост за благополучието на приятеля си, ще го подкрепя при нещастие, ще му подава ръка, когато се нуждае от помощ, ще пази тайните му и винаги ще му дава добри съвети.

Много е трудно да намериш такъв приятел и затова всеки трябва упорито да се старее да бъде такъв приятел. Както слънцето сгрива плодородната земя, така и добрият приятел облагородява обкръжението си с добрите си дела.

3. Не е възможно синът да се отплати на родителите си за тяхната благост и добрина, дори ако носи баща си на дясното, а майка си на лявото си рамо цели сто години.

И дори да ги къпе в най-сладко ухаещите масла сто години, да им служи като идеален син, да ги възкачи на трон, да им даде целия лукс на този свят, все пак няма да е способен да им се отплати подобаващо за всичко, което им дължи.

Но ако поведе родителите си към учението на Буда, ако им го разясни и ги убеди да изоставят грешната

Задълженията на общността

посока и да поемат по неговия път, водейки ги с примера си да оставят алчността и да се наслаждават на практикуването на щедрост, тогава той ще им се отплати повече от необходимото.

4. Семейството е мястото, където умовете на хората контактуват един с друг. Ако умовете им са изпълнени с обич, домът ще е красив като цветна градина. Но ако не са в хармония, домът ще е в безпорядък.

Ако в едно семейство има неразбирателство, никой от семейството не трябва да обвинява другите, а трябва да промени себе си и да следва правилния път.

5. Имало някога човек с дълбока вяра, който бил загубил баща си, докато бил още млад. Той заживял с майка си, а след време си взел и жена.

Отначало всички те живели щастливо, но се случило така, че заради малко неразбирателство снахата и свекървата започнали да се мразят. Тази омраза растяла, докато един ден майката оставила младата двойка и си отишла.

След като тя си тръгнала, на младото семейство се родил син. До свекървата стигнал слух, че младата майка била казала: “Моята свекърва винаги ме дразнеше и докато живееше с нас, нищо хубаво не се случи. Това щастие ни се случи веднага щом тя се махна от дома ни.”

Задълженията на общността

Този слух разгневил свекървата и тя възкликнала: “Ако майката на съпруга бъде прогонена от къщи и в дома се случи нещо хубаво, да се смята, че нейното напускане е предизвикало доброто, е несправедливо.”

Тя извикала: “Няма вече справедливост на този свят. Трябва да погребем справедливостта”. И отишла като обезумяла на гробищата да извърши погребална церемония.

Чувайки за това, бог Индра се явил на жената и се опитал да я вразуми, но напразно.

Накрая той казал: „Щом са били несправедливи с теб, аз ще изгоря с моя огън младата майка и детето. Това ще те удовлетвори ли?“

При тези думи свекървата осъзнала грешката си и съжалила за своя гняв. Помолила бог Индра да запази живота на детето и неговата майка. В същото време, младата двойка осъзнали своята несправедливост към възрастната жена и отишли на гробищата да я търсят. Бог Индра ги помирил, след което те заживели заедно като едно щастливо семейство.

Справедливостта никога не е загубена завинаги, освен ако някой сам не я погребее. Понякога изглежда, че Справедливостта е изчезнала, но тя никога не изчезва. Когато изглежда, че я няма, то е защото някой я е загубил в себе си.

Противоречията в мисленето често носят

Задълженията на общността

нешастие. Незначителните несъгласия често са последвани от големи неприятности. Семейният живот трябва да се пази най-вече от това.

6. Най-много грижи в семейния живот изисква въпросът как да се посрещат ежедневните разходи. Всеки член на семейството трябва усилено да работи като усърдна мравка или работлива пчела. Никой не трябва да се осланя на трудолюбието на останалите, или да очаква тяхната снизходителна помощ.

От друга страна, човек не трябва да си мисли, че всичко, което спечели, е само за него. Част от изработеното той трябва да сподели с другите, част да запази за черни дни, част да остави настрана за нуждите на обществото и част да даде за нуждите на религиозните учители.

Всеки от нас трябва да помни, че нищо на този свят не можем със сигурност да наречем “мое“. Това, което човек получава, е резултат от поредица причини и условия и може да бъде задържано само временно. Ето защо не трябва да бъде използвано за егоистични цели.

7. Когато Сямавати, съпругата на цар Удаяна предложила на Ананда петстотин одежди, той ги приел с голямо задоволство.

Чувайки за това, царят заподозрял Ананда в нечестност. Той отишъл при него и го попитал какво

смята да прави с дрехите.

Ананда отговорил: “О, господарю, много от братята монаси се обличат в дрипи. Смятам да раздам дрехите на тях.

“А какво ще направите със старите дрехи?”

“От тях ще направим покривки за леглата.”

“А какво ще направите със старите покривки за легла?”

“Ще направим калъфи за възглавниците.”

“Какво ще направите със старите калъфи за възглавници?”

“От тях ще направим постелки за пода.”

“А какво ще направите със старите постелки за пода?”

“Ще ги направим на бърсалки за крака.”

“Какво ще направите със старите бърсалки за крака?”

“Ще ги използваме за миене на пода.”

“А какво ще правите със старите парцали за миене на пода?”

“Ваше Величество, ще ги накъсаме на парченца, ще ги смесим с кал и ще измажем стените на къщите.”

Всяка поверена ни вещ трябва да използваме грижливо и по практичен начин, защото тя не е „наша“, а ни е поверена временно.

8. Връзката между съпруга и съпругата не се определя единствено от техния интерес. Тя има

Задълженията на общността

по-дълбоко значение от обикновеното съжителство на две физически тела в един дом. Съпругът и съпругата трябва да се възползват от близостта на своята връзка, за да си помагат един на друг в обучението си в святото учение.

Веднъж една двойка стари хора, една “идеална двойка”, както ги наричали, отишли при Буда и му казали: “Блажени, ожениха ни едва познали детството и в съвместния си живот не сме имали дори един единствен облачен ден. Моля те, кажи ни дали ще можем да сме пак заедно в следващия живот?”

Буда им дал следния мъдър отговор: “Ако двамата имате съвършено еднаква вяра, ако двамата приемате учението по абсолютно един и същи начин, ако проявявате милосърдие по един и същи начин и ако притежавате еднаква мъдрост, тогава ще се привлечете и ще бъдете заедно и в следващия живот.”

9. Няма разлика между двата пола по отношение постигането на просветление. Както мъжът, така и жената, ако са решителни в търсенето на просветление, ще постигнат знанието на Истинския път.

Малика, дъщерята на цар Прасенаджит и съпруга на цар Айодя постигнала просветление. Тя хранела силна вяра в учението на Благословения и дала в негово

Задълженията на общността

присъствие следните десет обета:

“О, Господарю, докато постигна просветление, няма да наруша свещените предписания; няма да съм надменна с хора, заради това, че са по-възрастни от мен; на никого няма да се гневя.”

“Няма да ревнувам другите или да им завиждам за притежанията им. Няма да съм егоистка нито в мислите, нито в действията си. Няма да пазя за себе си нещата, които получавам в дар, а ще се опитам с тях да направя щастливи бедните хора.”

“Ще приемам всички хора учтиво, ще им давам това, от което се нуждаят и ще говоря мило с тях. Ще се съобразявам с тяхното материално положение, не с моята изгода, и ще се опитам да ги облагодетелствам еднакво, без разлика.”

“Ако видя хора самотни, затворени или страдащи от болести и беди, ще се опитам да ги освободя и да ги направя щастливи, като им разясня смисъла на законите.”

“Ако видя хора да хващат животни и да се отнасят жестоко с тях, аз ще ги накажа, ако това ще ги поправи, или ще ги уча на добро отношение, ако подлежат на обучение. След това ще се опитам да поправа стореното от тях зло и да изправа грешките им по най-добрия начин, на който съм способна.”

“Няма да забравям да се вслушвам в правилното учение, защото знам, че когато някой го пренебрегва, той бързо загубва истината, странства в

Задълженията на общността

неблагоприятните сфери на съществуване и няма да достигне брега на просветлението.”

След това тя пожелала да направи следните три неща за спасението на нещастните хора: “Първо, ще се постарая да направя всеки спокоен. Вярвам, че какъвто и живот да получи отсега нататък, това желание ще бъде коренът на добротата, от който ще израсне мъдростта на която ни учи Блажения.”

“Второ, след като постигна мъдростта на доброто учение, неуморно ще уча всички хора.”

“Трето, ще пазя истинското учение дори с цената на моето собствено тяло, живот или имущество.”

Истинското значение на семейния живот е във възможността, която той дава, за взаимно окуражаване и помощ по пътя към просветлението. Ако една жена има същото съзнание за търсене на просветление, даде същите обети и направи същите пожелания, може да стане толкова велика последователка на Буда, каквато била Малика.

ГЛАВА ВТОРА

ИЗГРАЖДАНЕ ЗЕМЯТА НА БУДА

I

ХАРМОНИЯТА В ОБЩНОСТТА

1. Нека си представим една запустяла страна, тънеща в пълен мрак, с много живи същества блъскащи се невиджаци в мрака.

Естествено, те ще са изплашени. И тъй като се движат в тъмнина и не се познават един друг, тези същества ще са често самотни и нещастни. Това е наистина тъжна картина.

Нека си представим, че внезапно една изключителна личност запали факел в тъмнината и всичко наоколо стане светло и ясно.

Тогава живите същества ще почувстват голямо облекчение, защото ще могат да се видят и опознаят и с радост да споделят присъствието си.

Запустялата страна е света на човешките същества, който тъне в тъмнината на невежеството. Тези, които не притежават светлината на мъдростта, странстват

Изграждане Земята на Буда

самотни и уплашени. Те се раждат и умират сами, не знаят как да се сближат с околните в хармонично единство и губят надежда, че някога ще познаят щастието.

Под изключителната личност, която с мъдрост и състрадание запалва факела на знанието, трябва да познаем Буда, приел човешко тяло.

В светлината хората се виждат и опознават един друг и с радост поставят началото на братски хармонични взаимоотношения.

Хиляди хора могат да живеят в една общност, но няма да постигнат истинско братство, докато не се опознаят и не изпитат симпатия един към друг.

Хармоничната общност притежава вяра в силите си и мъдрост да решава проблемите си. В такова общество хората си имат доверие и така постигат социално благоденствие.

Хармоничният живот е присъщ на добрата общност и организация.

2. Има три вида общества. Първият вид са тези, организирани на основата на властта, богатството или авторитета на велик лидер.

Изграждане Земята на Буда

Вторият вид са тези, организирани на основата на постигнато съгласие между членовете им. Те продължават да съществуват, докато членовете им са доволни и заинтересувани от такова съжителство.

Третият вид са тези, организирани на основата на добро духовно учение, което изпълнява функцията на център и хармонизиращ принцип на социалния живот.

Разбира се, истински здравото общество е от третия вид. Общите възгледи, които членовете му споделят, ще изградят единния дух и добродетелите на хората. В такова общество ще преобладават хармонията, удовлетворението и щастието.

Просветлението е като огромния океан, който събира водите на реките и малките потоци, родени от дъжда.

Дъждът на святото учение пада над всички хора, без да се интересува от техния ранг и материално положение. Тези, които го приемат, се събират в малки групи, след това – в организации, после – в общества. Накрая се обединяват във великия океан на просветлението.

Тези хора се смесват като млякото и водата и се организират в хармонично братство, Санга.

Изграждане Земята на Буда

Така, истинското учение е основно изискване за изграждането на съвършена организация и, както беше споменато, това дава възможност на хората да се опознаят един друг, да се приспособят един към друг и да изгледят неравностите в мисленето си.

Организацията, формирана въз основа на съвършеното учение на Буда, се нарича Санга.

Хората в нея трябва да познават и практикуват учението. Много хора могат да практикуват Будизма, но истински членове на общността са тези, които искрено вярват в Буда, в неговото учение и в будистката общност.

3. Будистката Санга трябва да има два вида членове: тези, които учат другите и онези, които поддържат учителите, като им осигуряват необходимите неща за съществуване - дрехи и храна. Така общността ще е жива, за да разпространява и увековечава Будизма.

За да бъде общността завършена, трябва да съществуват съвършено хармонични отношения между хората в нея, изразяващи се в това учителите да предават автентично знание на членовете, а членовете да почитат учителите си.

Изграждане Земята на Буда

Членовете на Будистката Санга трябва да се обединяват заедно с привързаност и симпатия, да са щастливи, че живеят заедно като приятели и да се чувстват като едно цяло.

4. Има шест неща, които ще помогнат за хармонията в Санга. Те са: първо, искрена реч; второ, искрени и добронамерени действия; трето, искрено отношение на съчувствие; четвърто, еднакво разпределяне на общата собственост; пето, спазване на справедливи правила на общуване; шесто, поддържане на правилни възгледи от всички членове на общността.

Измежду тези неща шестото – поддържане на правилни възгледи от всички членове на общността – формира ядрото, около което се обединяват другите пет.

За да съществува успешно общността, трябва да бъдат следвани две групи по седем правила. Първата група правила са:

1) членовете трябва да се събират често заедно и да слушат и дискутират учението;

2) те трябва да общуват искрено и да се уважават взаимно;

3) те трябва да почитат учението, да съблюдают правилата и да не ги променят;

Изграждане Земята на Буда

4) по-възрастните и по-младите членове трябва да се приемат като равни и да се учат едни от други;

5) поведението им трябва да бъде искрено и почтително;

6) те трябва да пречистват ума си в тихо спокойствие, което трябва да предложат и на другите, преди да го постигнат самите те.

7) те трябва да обичат всички хора, да се отнасят сърдечно с посетителите, с благост да утешават болните. Санга, която следва тези правила, никога няма да западне.

Втората група правила се отнася до индивидуалното поведение. Всеки трябва: 1) да поддържа ума си чист от желанието да притежава много вещи; 2) да поддържа интегритета на групата и да отстрани егоизма; 3) да бъде търпелив и да не спори; 4) да предпочита мълчанието пред говоренето на празни приказки; 5) да се подчинява на правилата на общността и да не се опитва да се налага; 6) да бъде постоянен във възгледите си и да не следва други учения; 7) да бъде пестелив и скромен в ежедневието си живот.

Ако членовете следват тези правила, тяхната Санга ще бъде трайна и няма да западне.

5. Както споменахме по-горе, общността трябва да

Изграждане Земята на Буда

поддържа хармония в самата си сърцевина. Ако няма хармония, тя не би могла да бъде наречена Будистка Санга. Всеки от членовете трябва да внимава да не създава поводи за неразбирателство. Ако такава възникне, то трябва да бъде отстранено колкото е възможно по-бързо, защото неразбирателството ще разруши организацията.

Кървавото петно не може да бъде отстранено с още кръв; злобата не може да бъде отстранена със злоба. Злобата може да бъде отстранена само като забравим за нея.

6. Живял някога един цар на име Каламити, чието царство било завладяно от войнолюбивия съсед Брамадата. Царят с царицата и принцът се укривали известно време, но накрая били заловени. За щастие принцът успял да избяга.

Принцът се опитал да намери начин да спаси баща си, но усилията му били напразни. В деня на царската екзекуция той се отправил преоблечен към лобното място на баща си. Единственото, което можел да направи, било да наблюдава унижен обезглавяването на злочестия си баща.

Бащата забелязал сина си сред тълпата и казал тихо, сякаш на себе си: “Не бъди злопамятен, не действай прибързано. Злобата може да бъде смирена само като забравим за нея.”

Изграждане Земята на Буда

Дълго време след смъртта на баща си принцът търсил начини за отмъщение. Накрая бил нает в дворцовата свита на цар Брамадата и успял да спечели благосклонността на царя.

Един ден, когато царят излязъл на лов, принцът потърсил удобна възможност да осъществи отмъщението си. Той успял да заведе господаря си на усамотено място. Царят толкова силно вярвал на принца, че заспал уморен, като сложил главата си в скута му.

Принцът извадил камата си и я сложил на гърлото на цар Брамадата, но се поколебал. Последните думи на баща му проблеснали в ума му и въпреки, че имал желанието, той не успял да убие царя. В този момент царят се събудил и казал на принца, че сънувал странен сън, в който синът на цар Каламити се опитвал да го убие.

Размахвайки камата принцът сграбчил царя и му разкрил, че е наистина синът на цар Каламити. Заявил, че най-после е дошло времето да отмъсти за своя баща. Но не могъл да го стори, а внезапно отпуснал камата и паднал безсилен на колене.

Когато царят чул разказа на принца и последните думи на баща му, бил много развълнуван и дълбоко съжалил за стореното. След това възстановил бившето

Изграждане Земята на Буда

царство на принца и двамата владетели живели в приятелство дълги години.

Предсмъртните думи на цар Каламити: “Не бъди злопаметен” били съвет към сина му да не подхранва ненавист в ума си. Думите “Не действай прибързано” са искали да кажат, че не трябва да прекъсва приятелство без внимателно да прецени действията си.

Злобата не може да намери удовлетворение чрез проява на злоба. Тя може да бъде отстранена единствено като забравим за нея.

В Будистката общност, която се основава на хармонията на правилното учение, всеки член трябва винаги високо да цени духа на хармонията в нея.

Не само членовете на общността, но и хората въобще би трябвало да ценят високо и да прилагат на практика този дух на хармонично съжителство в ежедневието си живот.

II

ЗЕМЯТА НА БУДА

1. Както беше обяснено, ако общността не забрави дълга си да разпространява Будизма и да живее в хармония, тя постепенно ще се разраства и споделяното от нея учение ще намери широко разпространение.

Така все повече и повече хора ще търсят просветление, а злата армия на алчността, гнева и

Изграждане Земята на Буда

глупостта, предвождана от демона на невежеството и похотта, ще губи позиции, докато мъдростта, светлината, вярата в доброто и радостта ще побеждават.

Страната на демоните е пълна с алчност, тъмнина, противоборства, сражения, кланета и кръвопролития. Проявява се в ревност, предразсъдъци, омраза, лъжа, лицемерие, подмазване, потайност и злоупотреби.

Сега си представите, че светлината на мъдростта засияе над тази страна и дъждът на състраданието я ороси, че вярата пусне корени в нея и цветовете на радостта разнесат сладкия си аромат. Тогава тази демонска страна ще се превърне в Чистата земя на Буда.

И точно както мекият бриз и няколкото цъфнали цветчета на клона предвещават идващата пролет, така когато някой постигне просветление, тревата, дърветата, планините, реките и всичко останало започват да пулсират с нов живот.

Ако умът на човека е чист, обкръжението му също ще бъде чисто.

2. В страната, основана на истинско учение, всеки обитател има чист и спокоен ум. Състраданието на Буда неуморно дарява всички със знание, а мъдростта му прогонва замърсеността от човешките мисли.

Изграждане Земята на Буда

Чистият ум е дълбок. Той е в състояние да разбере Благородния път, обича да дава, да спазва моралните предписания. Той е постоянен, усърден, спокоен, мъдър и състрадателен ум, който води хората към просветление, като прилага подходящи за тях начини на обучение. Така ще бъде построена Земята на Буда.

Домът на семейството е станал дом, в който присъства и Буда. Страна, завладяна от социални смутове, може по същия начин да бъде трансформирана в братство на близки по кръв и дух хора.

Омърсеният с кръв златен палат не може да бъде дом на Буда. Малката колиба, през процепите на чийто покрив наднича луната, може да се превърне в дворец на Буда, ако принадлежи на човек с чист ум.

Когато Земята на Буда е основана на чистия ум на една единствена личност, този единствен чист ум увлича други хора с подобен начин на мислене в Санга. Доверието към Буда се разпространява от индивида към семейството, от семейството – към населеното място, към големия град, към страната и накрая – към целия свят.

Земята на Буда може да бъде съградена, ако

Изграждане Земята на Буда

Благородното му учение, Дарма, се разпространява с дълбоко разбиране и вяра.

3. Погледнат от определен ъгъл, светът с царящите в него алчност, несправедливост и кръвопролития, изглежда като владение на зли демони. Но когато хората повярват в просветлението на Буда, кръвта ще се превърне в мляко, а алчността – в състрадание. Тогава дяволската страна ще стане Чистата земя на Буда.

Да изпразниш океана, изгребвайки водата му с малка лъжица, изглежда непосилна задача. Но решимостта да го направиш, дори ако това трае много животи, ще те възнагради с просветление.

Буда те чака на отсрещния бряг, където е светът на просветлението. Нито алчност, нито гняв, нито невежество, нито страдание и агония има там, а единствено светлината на мъдростта и топлият дъжд на състраданието.

Това е земя на спокойствие, убежище за тези, които са страдали в скръб и агония, почивка за тези, които са разпространявали Дарма.

В тази Чиста земя има безгранична светлина и вечен живот. Който достигне до нея, никога повече не

Изграждане Земята на Буда

ще се върне в света на заблудата.

Наистина, Чистата земя, където благоуханието на цветята на Мъдростта изпълва въздуха, а птичките възпяват Истинското учение, е крайното убежище на цялото човечество.

4. Въпреки, че Чистата земя е царство на мир, тя не е място за безделие. Моравите от ароматни цветя не са, за да се отдават обитателите ѝ на леност. Те са за освежаване и придобиване на нова енергия, с която да продължат мисията на просветлението.

Мисията на Буда е вечна. Тя няма да има край, докато съществуват хора, чийто егоистичен и замърсен ум създава света на илюзии и страдание.

Децата на Буда, които са приети в Чистата земя, благодарение на огромната сила на Буда Амида, могат по тяхно желание да се върнат на земята, от която са дошли и към която все още се чувстват привързани. Сред хората те ще дадат своя принос към мисията на Буда.

Както светлината на една малка свещ може да се предаде на редица свещи, които се палят една от друга, така състраданието на Буда ще се предава безкрай от едно съзнание на друго.

Децата на Буда, които осъзнават неговия дух на

Изграждане Земята на Буда

състрадание, приемат като своя идеята за просветлението на всички, и я предават от поколение на поколение, за да прославят Земята на Буда за вечни времена.

III УДОСТОЕНИТЕ СЪС СЛАВА В ЗЕМЯТА НА БУДА

1. Сямавати, първата съпруга на цар Удаяна, била дълбоко предана на Буда.

Тя живеела в най-вътрешната част на двореца и не излизала навън. Проповедите на Буда посещавала нейната прислужница Утара, която имала превъзходна памет и предавала на господарката си думите на Блажения.

Така царицата напредвала по пътя, като развивала мъдростта и вярата си.

Втората жена на царя ревнувала от царица Сямавати и пожелала смъртта ѝ. Тя я клеветила пред царя в невярност така упорито, че накрая той повярвал на клеветите и решил да убие първата си съпруга.

Той повикал царица Сямавати, но като я видял да стои пред него така спокойно и достойно, сърце не му дало да я убие. Като поел отново контрол над ума си,

Изграждане Земята на Буда

той и се извинил за своето недоверие.

Ревността на втората жена нараснала неимоверно и тя изпратила един подкупен човек да подпали покоите на царица Сямавати, докато царят отсъствал. Царицата останала спокойна сред пламъците и подкрепяла придворните си. После без страх, както се била научила от Блажения, тихо издъхнала. Утара издъхнала в пламъците заедно с нея.

Сред многото жени, последователки на Буда, тези две са почитани най-много: царица Сямавати – заради своята мъдрост и състрадание, Утара – за способността ѝ да бъде добър слушател.

2. Принц Маханама от клана Шакия, братовчед на Буда Шакиямуни, хранел искрена вяра в учението на Буда и бил един от най-верните му последователи.

По това време войнолюбивият цар Вирудака от Кошала завладял земите на клана Шакия. Принц Маханама помолил завоевателя да пощади живота на хората му, но цар Вирудака не искал да го чуе. Тогава той предложил на царя да освободи толкова хора, колкото могат да излязат от крепостта, докато той остане под вода в близкото езеро.

Изграждане Земята на Буда

Царят склонил, мислейки че времето, през което принцът ще издържи под водата, ще бъде твърде кратко.

Веднага щом принц Маханама се потопил в езерото, портите на крепостта били отворени и хората се втурнали към свободата си. А принцът привързал косите си към подводните корени на една върба и никога повече не изплувал, жертвайки живота си за живота на хората от своя клан.

3. Утпалаварна била известна ученичка на Буда, чиято мъдрост сравнявали с тази на Мудгаляяна, един от най-великите подвижници на Блажения. Тя предвождала монахините от Сангата на Буда и никога не се уморявала да ги обучава.

По онова време живял Девадата, един порочен и жесток човек, който размътил ума на цар Аджаташатру и го насъскал срещу учението на Буда. По-късно цар Аджаташатру се разкаял, скъсал приятелството си с Девадата и станал смирен ученик на Буда.

Тъкмо когато Девадата бил изхвърлен от замъка при поредния си опит да се срещне с цар Аджаташатру, той срещнал Утпалаварна да излиза от замъка след среща с царя. Това много го разгневilo, той я блъснал по стълбите и сериозно я наранил.

Въпреки голямата болка, която изпитвала, тя се

Изграждане Земята на Буда

добрала до своята обител. Когато сестрите се опитали да я утешат, тя им казала: “Сестри, човешкият живот е непредсказуем; всичко е преходно и без субстанция. Само светът на просветлението е спокоен и тих. Продължавайте да практикувате.” След което спокойно издъхнала.

4. Ангулималя, един ужасен бандит, който бил погубил много хора, бил спасен от Блажения и станал негов последовател.

Един ден той отишъл в града да проси и претърпял много несгоди и страдания заради предишните си зли дела.

Хората го нападнали и били жестоко. Целият изранен, той се върнал при Блажения, паднал в краката му и му благодарил, че бил приет в неговата Санга, за да изкупи чрез страданията си предишните си зли дела.

Той казал: “Блажени, името, дадено ми от моите родители, беше Ненараняващият. Но поради невежеството си аз отнех много скъпоценни човешки животи. От всеки убит вземах по един пръст. Затова бях наречен Ангулималя, събирачът на пръсти.”

“По-късно, в своето състрадание ти ме научи на мъдрост и аз се посветих на трите съкровища: Буда,

Изграждане Земята на Буда

Дарма и Санга. Когато човек обядва кон, трябва да използва камшик или въже. Но ти, Блажени, пречисти ума ми, без да използваш камшик, въже или остен.”

“Днес, Блажени, аз получих това, което съм заслужил. Не искам да живея и не искам повече да умирам. Ще изчакам да съзрее моето просветление.”

5. Мудгалаяна и Шарипутра били двамата най-велики ученици на Буда. Когато учителите от други религии видели, че чистата вода на Будисткото учение, проповядвано от Мудгалаяна, се разпространява сред хората и те жадно пият от него, учителите завидели и се постарали всякак да попречат на проповедите му.

Но никое от препятствията, които поставяли на пътя на Мудгалаяна, не могло да предотврати или спре широкото разпространение на учението. Последователите на другите религии решили да убият Мудгалаяна.

Два пъти той избягвал смъртта, но третия път бил обграден от много врагове и паднал под ударите им.

Поддържан от просветлението, той спокойно понесъл ударите им и въпреки, че плътта му била разкъсана, а костите му – строшени, той се оттеглил от живота в пълно спокойствие.

АНГУТАРА НИКАЯ

(книга на градираните сентенции)

Монаси, има една личност, която се е появила в света за добруването на много хора, за щастието на много хора; един човек, който се е родил от състрадание към света, за благо, щастието и благополучието на небесните обитатели и човечеството. Коя е тази личност? Това е Татагата, един Архат, Напълно просветленият. Това, монаси, е тази личност.

Монаси, появяването на такава личност трудно се случва в света. На каква личност? На Татагата, един Архат, Напълно просветленият. Той е тази личност.

Монаси, трудно е да срещнеш в света тази изключителна личност. Коя личност? Татагата, един Архат, Напълно просветленият. Той е тази личност.

Монаси, за смъртта на една личност трябва да скърбят всички. На коя личност? На Татагата, един Архат, Напълно просветленият. Той е тази личност.

Монаси, има една личност, родена в света, която е несравнима и неповторима. Коя е тази личност? Това е Татагата, един Архат, Напълно просветленият. Той е тази личност.

Монаси, появяването на такава личност в света е появяване на едно могъщо око, на една могъща светлина, на едно могъщо излъчване. На коя личност? На Татагата, един Архат, Напълно просветленият. Той е тази личност.
(Ангутара Никая I-13)

БИБЛИОГРАФИЯ КЪМ
“УЧЕНИЕТО НА БУДА”

Съкращения:

DN-Dīgha Nikāya
MN-Majjhima Nikāya
SN-Saṃyutta Nikāya
AN-Aṅguttara Nikāya

БУДА

<i>Част</i>	<i>Стр.</i>	<i>Ред</i>	<i>Източник</i>	
Глава първа				
1	2	1	Various Scriptures	
		5	1	AN 3-38, Sukhumāla-sutta
	5	14	MN 3-26, Ariyapariyesana-sutta	
	5	22	Various Scriptures	
	7	1	MN 9-85, Bodhirājakumāra-sutta	
	7	6	Various Scriptures	
	7	15	Sutta-nipāta 3-2, Padhāna-sutta	
	7	21	Various Scriptures	
	8	11	Vinaya, Mahāvagga 1	
	9	12	DN 16, Mahāparinibbāna-sutta	
	2	10	16	DN 16, Mahāparinibbāna-sutta
		11	15	Parinibbāna-sutta
		13	10	Parinibbāna-sutta
13		18	DN 16, Mahāparinibbāna-sutta	
Глава втора				
1	15	1	Amitāyur-dhyāna & Vimalakīrti-nirdeśa sūtras	
		15	6	Śūraṃgama-sūtras
		15	12	Vimalakīrtinirdeśa & Mahāparinirvāṇa sūtras
	16	7	Saddharmapuṇḍarīka-sūtra 16	
	17	1	Mahāyāna-jātaka-cittabhūmi-parīkṣa-sūtra	
	17	7	Mahāparinirvāṇa-sūtra	
	2	19	1	Saddharmapuṇḍarīka-sūtra 3
20		1	Saddharmapuṇḍarīka-sūtra 4	

<i>Част</i>	<i>Стр.</i>	<i>Ред</i>	<i>Източник</i>
	21	15	Saddharmapuṇḍarīka-sūtra 5
3	22	17	Saddharmapuṇḍarīka-sūtra 16
Глава трета			
1	25	1	Avataṃsaka-sūtra 5
	26	5	Mahāparinirvāṇa-sūtra
	26	11	Avataṃsaka-sūtra
	26	19	Suvarṇaprabhāsottamarāja-sūtra 3
2	29	8	Avataṃsaka-sūtra
	29	14	Avataṃsaka-sūtra 34, Gaṇḍa-vyūha
	29	18	Smaller Sukhāvāṭīvyūha-sūtra
	29	23	Avataṃsaka-sūtra
	30	6	SN 35-5
	30	8	Mahāparinirvāṇa-sūtra
3	32	13	MH 8-77, Mahāsakulūdayi-sutta
	33	10	Mahāparinirvāṇa-sūtra
	33	23	Laṅkāvatāra-sūtra
	34	10	Avataṃsaka-sūtra 32
	34	26	Saddharmapuṇḍarīka-sūtra 25
	35	6	Mahāparinirvāṇa-sūtra
	35	20	Saddharmapuṇḍarīka-sūtra 2
	35	27	Saddharmapuṇḍarīka-sūtra 3

ДАРМА

Глава първа			
1	38	1	Vinaya, Mahāvagga 1-6 & SN 56- 11-12, Dhammacakka-pavattana- sutta
	39	21	Itivuttaka 103
	40	6	MN 2, Sabbāsava-sutta
	40	14	Sūtra of Forty-two Sections 18
	41	2	Śrīmālādevīsiṃhanāda-sūtra

<i>Част</i>	<i>Стр.</i>	<i>Ред</i>	<i>Източник</i>
3	42	21	Avataṃsaka-sūtra 22, Daśa-bhūmika
Глава втора			
1	46	1	MN 4-35, Cūḷasaccaka-sutta
	48	10	AN 5-49, Muṇḍarāja-vagga
	48	20	AN 4-185, Samaṇa-sutta
	49	2	AN 3-134, Uppāda-sutta
2	49	9	Laṅkāvatāra-sūtra
	49	14	Avataṃsaka-sūtra 2
	50	1	Avataṃsaka-sūtra 16
	50	15	Avataṃsaka-sūtra 22, Daśa-bhūmika
	51	1	Laṅkāvatāra-sūtra
	51	7	AN 4-186, Ummagga-sutta
	51	11	Dhammapada 1, 2, 17, 18
	52	1	SN 2-1-6, Kāmada-sutta
3	52	12	Avataṃsaka-sūtra 16
	52	21	Laṅkāvatāra-sūtra
	53	14	MN 3-22, Alagaddūpama-sutta
	54	8	Laṅkāvatāra-sūtra
	54	13	Laṅkāvatāra-sūtra
4	57	8	Vinaya, Mahāvagga 1-6
	58	1	Laṅkāvatāra-sūtra
	58	6	SN 35-200, Dārukkhandha-sutta
	58	18	Laṅkāvatāra-sūtra and others
	59	9	MN 2-18, Madhupiṇḍika-sutta
	59	22	Laṅkāvatāra-sūtra
	60	9	Laṅkāvatāra-sūtra
	61	14	Vimalakīrtinirdeśa-sūtra
	63	16	Avataṃsaka-sūtra 34, Gaṇḍa-vyūha
	64	1	Laṅkāvatāra-sūtra and others

<i>Част</i>	<i>Стр.</i>	<i>Ред</i>	<i>Източник</i>
Глава трета			
1	65	1	Vinaya, Mahāvagga 1-5
	65	17	Vinaya, Cūḷavagga 5-21
	66	6	Śūraṃgama-sūtra
2	71	9	Śūraṃgama-sūtra
	73	5	Mahāparinirvāṇa-sūtra
	73	13	Saddharmapuṇḍarīka-sūtra 7 & Śūraṃgama-sūtra
	74	4	Avataṃsaka-sūtra 32
	74	9	Mahāparinirvāṇa-sūtra
	74	13	Brahmajāla-sūtra
	75	1	Mahāparinirvāṇa-sūtra
3	75	23	Mahāparinirvāṇa-sūtra
Глава четвърта			
1	81	1	Śrīmālādevīsīṃhanāda-sūtra
	82	10	AN 2-11
	82	15	Itivuttaka 93
	83	1	Vinaya, Mahāvagga
	83	6	AN 3-68, Aññātiṭṭhika-sutta
	83	21	AN 3-34, Āḷavaka-sutta
	84	15	Vaipulya-sūtra
	84	21	Vinaya, Mahāvagga 1-6, Dhammacakkpravattana-sutta
	85	1	MN 2-14, Cūḷadukkhakkhandha-sutta
	85	15	Mahāparinirvāṇa-sūtra
	86	16	Itivuttaka 24
2	88	13	MN 6-51, Kandarakasuttanta
	89	6	AN 3-130
	89	17	AN 3-113
3	90	6	Itivuttaka 100
	90	20	Saṃyuktaratnapīṭaka-sūtra
	91	18	Mahāparinirvāṇa-sūtra

<i>Част</i>	<i>Стр.</i>	<i>Ред</i>	<i>Източник</i>
	93	3	AN 3-62
	93	14	AN 3-35, Devadūta-sutta
	94	19	Therīgāthā Aṭṭhakathā
4	95	18	Sukhāvatīvyūha-sūtra vol. 2
Глава пета			
1	102	1	Sukhāvatīvyūha-sūtra vol. 1
	105	20	Sukhāvatīvyūha-sūtra vol. 2
	107	6	Amitāyur-dhyāna-sūtra
2	110	20	Smaller Sukhāvatīvyūha-sūtra

ПЪТЯТ НА ПРАКТИКАТА

Глава първа			
1	116	1	MN 2, Sabbāsava-sutta
	117	26	MN 3-26, Ariyapariyesana-sutta
	118	15	SN 35-206, Chapāna-sutta
	119	11	Sūtra of Forty-two Sections 41-2
	121	23	MN 2-19, Dvedhāvitakka-sutta
	122	17	Dhammapada Aṭṭhakathā
2	123	17	AN 3-117
	124	5	MN 3-21, Kakacūpama-sutta
	127	7	MN 3-23, Vammīka-sutta
	128	20	Jātaka IV-497, Mātāṅga-Jātaka
	132	13	Sūtra of Forty-two Sections 9
	132	23	Sūtra of Forty-two Sections 11
	133	16	Sūtra of Forty-two Sections 13
	134	15	AN 2-4, Samacittira-sutta
3	135	4	Samyuktaratnapiṭaka-sūtra
	145	8	Mahāparinirvāṇa-sūtra
	146	6	Samyuktaratnapiṭaka-sūtra

<i>Част</i>	<i>Стр.</i>	<i>Ред</i>	<i>Източник</i>	
Глава втора				
1	150	1	MN 7-63, Cūḷamālunkya-sut-tanta	
	152	7	MN 3-29, Mahāsāropana-sutta	
	154	1	Mahāmāyā-sūtra	
	154	13	Theragāthā Aṭṭhakathā	
	156	6	MN 3-28, Mahāhatthipadopama-sutta	
	157	21	Mahāparinirvāṇa-sūtra	
	157	9	Avadānaśataka-sūtra	
	158	17	Mahāparinirvāṇa-sūtra	
	160	14	Pañcaviṃśatisāhasrikā-prajñāpāramitā-sūtra	
	161	21	Avataṃsaka-sūtra 34, Gaṇḍavyūha	
	2	163	18	AN, 3-88
		164	20	AN, 3-82
		165	1	Parinibbāna-sutta vol. 2
		166	19	MN 14-141, Saccavibhanga-sutta
		168	1	Parinibbāna-sutta vol. 2
168		19	AN 5-16, Bala-sutta	
169		1	Avataṃsaka-sūtra 6	
169		20	Mahāparinirvāṇa-sūtra	
170		12	Samyuktaratnapīṭaka-sūtra	
171		4	Suvarṇaprabhāsa-sūtra 26	
171		18	Mahāparinirvāṇa-sūtra	
172		10	Theragāthā Aṭṭhakathā	
173		11	Jātaka 55, Pañcāvudha-Jātaka	
174		14	Itivuttaka 39 & 40	
175		3	Mahāparinirvāṇa-sūtra	
175	5	Mahāparinirvāṇa-sūtra		
175	8	AN 5-12		
175	17	Parinibbāna-sutta		
176	2	Śūraṃgama-sūtra		

<i>Част</i>	<i>Стр.</i>	<i>Ред</i>	<i>Източник</i>	
3	177	5	SN 55-21 & 22, Mahānāma-sutta	
	178	1	AN 5-32, Cundī-sutta	
	178	9	Vimalakīrtinirdeśa-sūtra	
	178	20	Śūraṅgama-sūtra	
	179	3	Sukhāvatīvyūha-sūtra vol. 2	
	179	12	SN 1-4-6	
	179	15	Avatamsaka-sūtra 33	
	180	9	Avatamsaka-sūtra 24	
	180	21	Suvarṇaprabhāsa-sūtra 4	
	181	8	Amitāyur-dhyāna-sūtra	
	181	11	Sukhāvatīvyūha-sūtra	
	181	16	Mahāparinirvāṇa-sūtra	
	182	10	MN 2-16, Cetokhila-sutta	
	183	6	Sukhāvatīvyūha-sūtra vol. 2	
	4	184	1	Dhammapada
		192	1	SN 1-4-6
192		16	AN	
192		21	Mahāparinirvāṇa-sūtra	

ОБЩНОСТТА

Глава първа				
1	194	1	Itivuttaka 100 & MN 1-3, Dhammadāyāda-sutta	
	194	8	Itivuttaka 92	
	195	1	Vinaya, Mahāvagga 1-30	
	195	23	MN 4-39, Mahā-assapura-sutta	
	197	5	MN 4-40, Cūḷa-assapura-sutta	
	198	5	Saddharmapuṇḍarīka-sūtra 10	
	198	12	Saddharmapuṇḍarīka-sūtra 10	
	199	1	Saddharmapuṇḍarīka-sūtra 14	
	2	200	13	SN 55-37, Mahānāma-sutta
		201	1	AN 3-75
201		8	SN 55-37, Mahānāma-sutta	

<i>Част</i>	<i>Стр.</i>	<i>Ред</i>	<i>Източник</i>
	201	14	SN 55-54, Gilāyanaṃ-sutta
	201	21	Avataṃsaka-sūtra 22
	203	10	Mahāparinirvāṇa-sūtra
	206	4	Avantaṃsaka-sūtra 7
	209	3	Mahāmāya-sūtra
	210	1	Avataṃsaka-sūtra 21
	210	21	Mahāparinirvāṇa-sūtra
3	212	1	DN 31, Singālovāda-sutta
	217	16	AN 2-4, Samacitta-sutta
	218	12	AN 3-31
	218	10	Jātaka 417, Kaccāni-Jātaka
	220	4	DN 31, Singālovāda-sutta
	220	16	Dhammapada Aṭṭhakathā 1
	221	26	(Burmese Commentaries)
	222	18	Śrīmālādevāsīmhanāda-sūtra
Глава втора			
1	225	1	Mahāparinirvāṇa-sūtra
	226	20	AN 3-118, Soceyyan-sutta
	228	13	SN
	229	5	Vinaya, Mahāvagga 10-1 & 2
	229	16	DN 16, Mahāparinibbāna-sutta
	230	25	Vinaya, Mahāvagga 10-1 & 2
2	233	20	SN
	234	14	Antarābhava-sūtra
	234	21	Vimalakīrtinirdeśa-sūtra
	236	3	Mahāparinirvāṇa-sūtra
	236	21	Smaller Sukhāvatīvyūha-sūtra
	237	6	Sukhāvatīvyūha-sūtra
	237	20	Vimalakīrtinirdeśa-sūtra
3	238	8	Dhammapada Aṭṭhakathā 1
	238	17	AN 34-2
	239	13	Dhammapada Aṭṭhakathā 1
	240	10	AN 5-1

<i>Част</i>	<i>Стр.</i>	<i>Ред</i>	<i>Источник</i>
	240	15	Mūla-sarvāstivāda-vinaya Saṅghabheda-vastu 10
	241	7	MN 9-86, Aṅgulimāla-sutta
	242	7	AN 26